

СЪДЪРЖАНИЕ:

VIII. КОНТРОЛ НА СЪОБЩЕНИЯТА.....	154
1. Мониторинг и контрол на радиочестотния спектър.....	154
2. Инспекционна дейност	155
3. Логистика на контролната дейност	161

VIII. КОНТРОЛ НА СЪОБЩЕНИЯТА

Едни от основните приоритети на КРС бяха утвърждаването на контролната дейност като регулаторен механизъм за равнопоставеност на операторите и за ефективно спазване на изискванията за сигурност и качество на предоставяните услуги. За да постигне тези цели, Комисията обърна особено внимание върху осъществяването на контролните си функции за спазване на изискванията на ЗД, ЗПУ и ЗЕДЕП.

Задачите по осъществяване на контрола се изпълняват от звената в София и от 5-те регионални станции (РСКС) в градовете Пловдив, Бургас, Варна, Велико Търново и Враца. За да се повиши ефективността и оперативността бе разработена и одобрена от КРС Национална система за мониторинг на радиочестотния спектър за граждански нужди, в която бяха заложиени вижданията на Комисията за дългосрочно развитие на мониторинговата система у нас.

Дейността по контрола се осъществява в следните направления:

- ◆ Мониторинг и контрол на РЧС
- ◆◆ стационарен - в градовете София, Варна, Враца и Пловдив;
- ◆◆ дистанционно управляем - в градовете Велико Търново и Бургас;
- ◆◆ мобилен - в София и всички РСКС
- ◆ Инспекция на съобщенията
- ◆◆ инспекторски проверки относно осъществяването на далекосъобщения по реда на ЗД.
- ◆◆ инспекторски проверки относно предоставяне на пощенски услуги по реда, определен в ЗПУ.
- ◆◆ инспекторски проверки по спазване изискванията на ЗЕДЕП.
- ◆ Логистика на контролната дейност
- ◆◆ логистика на мониторинга и контрола на РЧС
- ◆◆ логистика на инспекционната дейност

1. Мониторинг и контрол на радиочестотния спектър

Дейностите по мониторинг на РЧС през 2005 г. са били насочени главно към изпълнение на следните по-важни задачи:

- Измерване и оценка на транс-гранични смущения в диапазоните за наземно УКВ ЧМ и ТВ радиоразпръскване – 30 населени места, разположени в пограничните райони на страната;
- Проверки на заетостта на РЧС на територията на страната във връзка с планирането на честоти за лицензиране на далекосъобщителни оператори за наземно УКВ ЧМ и ТВ радиоразпръскване – 137 населени места;
- Проверки на заетостта на РЧС на територията на страната във връзка с освобождаването на определени честотни поддиапазони и планирането на честоти за лицензиране на далекосъобщителни оператори на PMR мрежи – 22 населени места;
- Проверки на заетостта на РЧС на територията на страната във връзка с лицензиране на UMTS операторите – 22 населени места;
- Въвеждане на 24 часов режим на мониторинг на РЧС на територията на София.

Дейностите по контрол на РЧС през 2005 г. са били насочени към обезпечаване

качеството на предоставяните на населението далекосъобщителни услуги, а именно:

- Изследване и анализ на ЕМС на лицензираните далекосъобщителни оператори за наземно УКВ ЧМ радиоразпръскване с радионавигационните комплекси на въздушното движение в районите на градовете София, В.Търново, Пловдив, Плевен, Бургас, Ст. Загора, Габрово и Смолян;
- Проверки на качеството на връзката и зоните на обслужване от лицензираните GSM оператори (МОБИЛТЕЛ и ГЛОБУЛ) в 69 населени места, в т.ч. и републиканската пътна мрежа, както следва: София - Стрезимировци, София – Плевен, Бойчиновци – Свищов, Ловеч – Силистра, Чирпан – Русе, Любимец – Асеновград, Хасково – Севлиево, Сливен - Царево и Стара Загора – Чирпан;
- Проверки за съответствие на изградените радиопредавателни станции с одобрените работни проекти – 109 проверки на УКВ ЧМ радиопредавателни станции и 75 проверки на ТВ радиопредавателни станции;
- Контрол на РЧС по сигнали и жалби на граждани и ведомства, за да се открият, локализират и идентифицират източниците на смущения и незаконни ползватели на РЧС - общо 111 случая, както следва:

- PMR мрежи - 68 броя;

- радио- и телевизионно радиоразпръскване – 33 броя;

- мобилни оператори – 10 броя.

Контролът на техническите параметри на УКВ ЧМ радиопредавателните станции в ефир на територията на страната е разширен, като освен в градовете Варна, Бургас и В.Търново, той е въведен и в Пловдив и Враца. Режимът на контрол е 8-часов.

За района на София през 2005 г. е въведен 24-часов режим на мониторинг и контрол на РЧС, в т.ч. и контрол на техническите параметри на УКВ ЧМ радиопредавателните станции.

2. Инспекционна дейност

2.1. Инспекция на съобщенията относно осъществяването на далекосъобщения по реда на ЗД.

◆ Осъществени са 208 проверки на оператори, осъществяващи далекосъобщителна дейност наземно радиоразпръскване. Проверките са извършени както по Решения на КРС за одобрени проекти на излъчващите станции, така и за спазването на условията на индивидуалните лицензии. Характерни нарушенията при този вид мрежи остават смяна на точката на излъчване, промяна на разрешената по лиценз изходна мощност на предавателя и разлики в монтираните антенни системи. Далекосъобщителните оператори използват предаватели с инсталирана по-голяма номинална мощност, което е предпоставка за увеличаване на мощността на изхода на предавателите над разрешената им по лицензия. При констатирани нарушения са съставени 22 акта.

◆ Осъществени са 75 проверки на далекосъобщителни мрежи за наземно телевизионно радиоразпръскване. Съставен е един акт за нерегламентирано излъчване на телевизионни сигнали.

◆ Осъществени са 443 проверки на обществени кабелни далекосъобщителни мрежи за разпространение на радио- и телевизионни сигнали и предоставяне на далекосъобщителни услуги чрез тях. Операторите на тези мрежи предоставят и услугата ”достъп до Интернет”. В края на годината “КЕЙБЪЛТЕЛ” АД и “ЕВРОКОМ КАБЕЛ” ЕАД получиха индивидуални лицензии за предоставяне на фиксирана гласова услуга и започна стартирането на така

наречената тройна услуга – пренос на телевизионни сигнали, достъп до Интернет и глас. През 2005 г. са постъпили 57 жалби от крайните потребители, свързани с качеството на предлаганите услуги и техните цени, които са приключили със съставянето на 12 акта за установяване на административно нарушение от общо 71, съставени за нарушения на ЗД от операторите на този вид мрежи. Във връзка с компетентността на Министерството на културата по ЗАПСП са изпратени 68 констативни протокола от извършени проверки на оператори, осъществяващи далекосъобщения чрез обществени кабелни далекосъобщителни мрежи. По влезли в сила наказателни постановления на министъра на културата, във връзка с нарушение на Обща лицензия № 201 са съставени 13 акта.

◆ Извършени са 367 проверки по изпълнение на условията на индивидуални лицензии за изграждане, поддържане и използване на обособени подвижни мрежи РМР. Проверките са свързани както с изпълнението на лицензионните условия, така и с ефективно използване на радиочестотния спектър от тези оператори. Резултат от тези проверки са отнемане на лицензии, вследствие на установено неефективно използване на РЧС и освобождаване на така необходимите честотни радиоканали. Основно нарушенията при този вид мрежи останаха излъчванията с по-висока мощност и неизправни радиосъоръжения (много често), които причиняват смущения в мрежите на други лицензирани далекосъобщителни оператори. Получени са 73 жалби за радиосмущения при този вид далекосъобщителни мрежи, като са съставени 12 акта за нарушение на ЗД.

◆ Извършени са 12 проверки на оператори, осъществяващи далекосъобщителна дейност чрез мрежи от неподвижна спътникова служба.

◆ Извършени са 55 проверки на обществени далекосъобщителни мрежи за пренос на данни без използване на ограничен ресурс. Проблемите, с които се сблъскват инспекторите при тези проверки, са свързани със събирането на достатъчно безспорни доказателства за определяне на обществения характер на мрежите, предоставянето на договори с абонати и финансови отчетни документи, касаещи потребителските такси. В повечето случаи предоставящият услугата няма договори с абонатите, което затруднява и забавя ефективността на контрола. Въпреки голямата популяризаторска дейност, която се извършва от инспекторите при проверките, не е възможно да се проконтролира ползването от потребителите на услуги, за които те плащат много ниска цена, при условие че не се интересуват от качество на услугата. За установени нарушения на ЗД при този вид мрежи са съставени 22 акта. С приемането на Наредба № 17 от 03.06.2005 г. бяха определени правилата за изграждане на кабелни далекосъобщителни мрежи и съоръженията към тях и LAN се третира като строителство по Закона за устройство на територията, както и всички останали далекосъобщителни мрежи. При извършване на проверка на далекосъобщителна мрежа, в частност LAN мрежа, и констатации, че мрежата няма разрешение и право на строеж по ЗУТ, КРС сигнализира ДНСК, като изпраща документите по проверката. В резултат на съвместните действия на инспекторите на Главна дирекция „Контрол на съобщенията” и служители на ДНСК значителен брой незаконно построени мрежи или части от тях бяха демонтирани.

◆ Осъществени са проверки на 84 далекосъобщителни мрежи от неподвижна радиослужба от типа “точка към точка”. Съставени са и 7 акта при констатирани нарушения на ЗД.

◆ За съжаление и през 2005 г. продължиха нарушенията, свързани с повреди на далекосъобщителни мрежи и с прекъсване на далекосъобщенията. В КРС са постъпили общо 104 констативни протокола от подразделенията на БТК АД за прекъснати далекосъобщителни кабели. За сравнение през 2003 г. протоколите са били 64, а през 2004 г. - 79, т.е. наблюдава се увеличение на този вид нарушения.

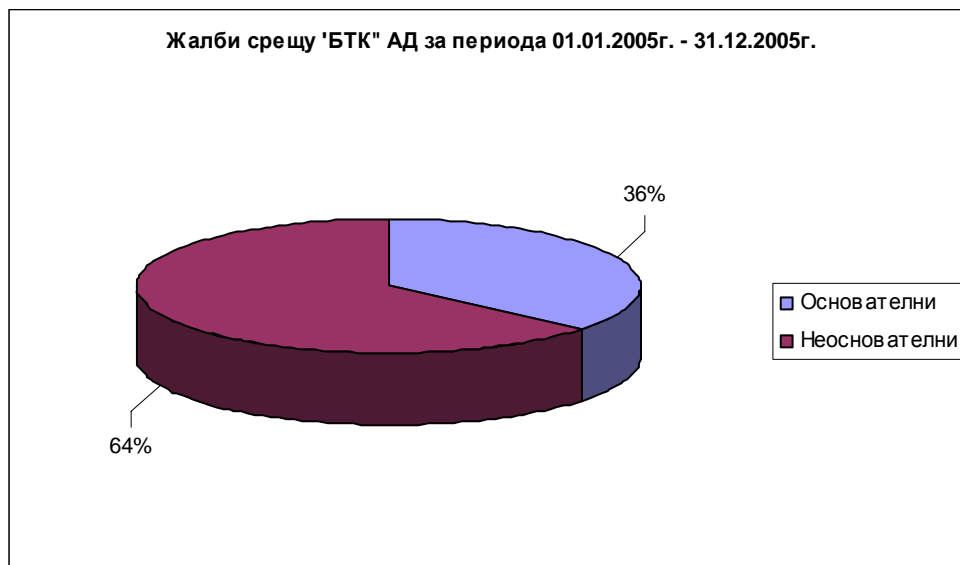
В голямата си част това са нарушения на мрежата на БТК АД, като за установени нарушения са съставени 55 АУАН. В областите Пловдив и Велико Търново тези нарушения са най-много. В общините на повечето населени места липсва кадастър за разположението на подземните комуникации.

Регистрирано е увеличение на броя на незаконно използване на далекосъобщителни съоръжения с цел набавяне на облага и причиняване на вреда на оператора – особено характерно при обществените кабелни далекосъобщителни мрежи за разпространение на радио- и телевизионни сигнали.

♦ Главна дирекция "Контрол на съобщенията" започна проверки по спазването на лицензионните условия от алтернативните на БТК АД оператори, предоставящи фиксирана гласова услуга, с известно закъснение, тъй като повечето от тези оператори не бяха започнали да осъществяват дейност по лицензията си. Пречки за стартирането бяха икономическите условия за ползване на инфраструктурата на оператора със значително въздействие на пазара на фиксираната гласова телефонна услуга – БТК АД, а така също забавеното сключване на договорите за взаимно свързване на мрежите, въпроси, свързани с колокирането, широколентовия достъп и въпроса с достъпа до последната миля.

♦ Към момента на извършените през 2005 г. проверки "ОРБИТЕЛ" АД, "СПЕКТЪР НЕТ" АД, „ТРАНС ТЕЛЕКОМ“ООД, „ИЗТОЧНА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ" АД и „ТЕЛЕКОМ ПАРТНЪРС НЕТУЪРК" АД предоставят фиксирана гласова телефонна услуга. "КЕЙБЪЛТЕЛ" АД, притежаващ предимството и на кабелен оператор с директен достъп до крайни абонати, през 2005 г. започна да предлага гласова услуга в пакета тройна услуга (TV, данни и глас) за абонати в градовете София., Русе, Бургас, Ст. Загора и Шумен. През 2005 г. „ОРБИТЕЛ" АД, „СПЕКТЪР НЕТ" АД и „НЕКСКОМ БЪЛГАРИЯ" ЕАД започнаха да предлагат услугата „Достъп до гласова телефонна услуга чрез избор на оператор”.

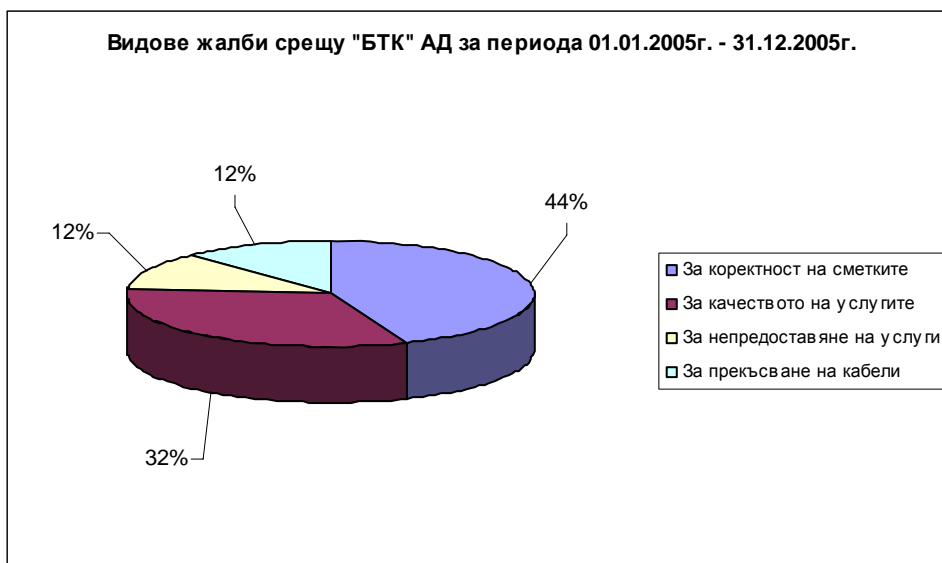
За периода от 01.01.2005 г. до 31.12.2005 г. са постъпили 25 жалби срещу оператора със значително въздействие на пазара на фиксирана гласова услуга БТК АД, от които 9 основателни и 16 неоснователни.

Източник: КРС

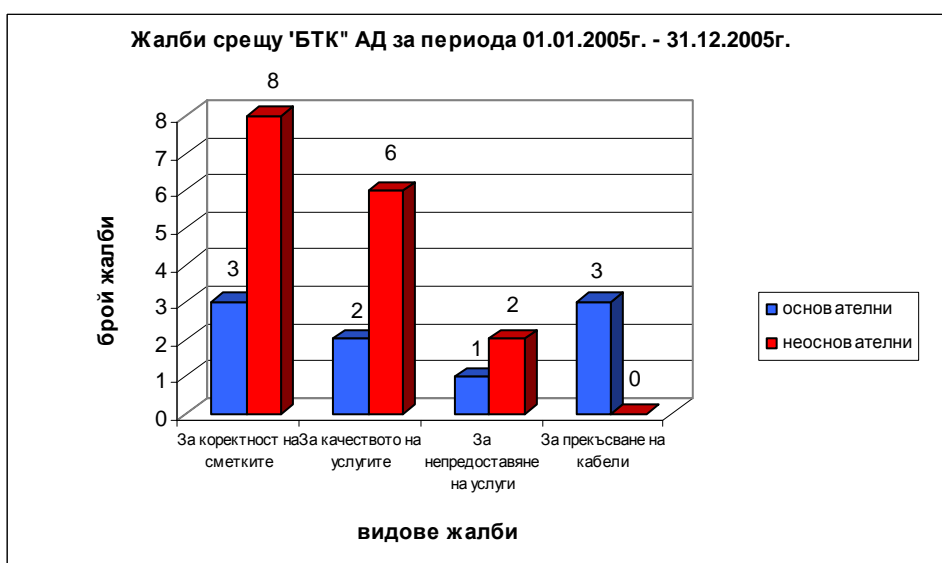
Фиг. № 108

Най-голям е броят на жалбите за коректността на сметките. Следва оплакванията за качеството на предлаганите услуги.

Източник: КРС

Фиг. № 109

Източник: КРС

Фиг. № 110

◆ През 2005 г. В КРС са постъпили 33 писма, отнасящи се до 102 кабелни трасета, с които са отправени искания от далекосъобщителни оператори Комисията да наложи на БТК предвидените в закона задължения във връзка с осъществяване на съвместно ползване на канали от каналната мрежа на БТК. 31 от тях са за ползване на каналната мрежа на територията на София и 2 - за град Пловдив. Наличието на ограничен брой и липсата на дублиращи кабелни трасета още повече изостриха споровете, възникващи между операторите на обществени кабелни далекосъобщителни мрежи и БТК АД като основен собственик и ползвател на тези трасета.

При извършените проверки беше установено, че за някои от трасетата съществува физическа и техническа възможност за полагане на кабели. Във връзка с това КРС се

произнесе с Решения и даде задължителни указания на БТК АД да предостави за съвместно ползване 16 кабелни трасета от селищна далекосъобщителна мрежа.

През периода 01.01.2005 г. – 31.12.2005 г. са извършени 74 проверки, отнасящи се до спазването на условията на индивидуалната лицензия, издадена на БТК, като при констатирани нарушения са съставени 5 акта за установяване на административно нарушение.

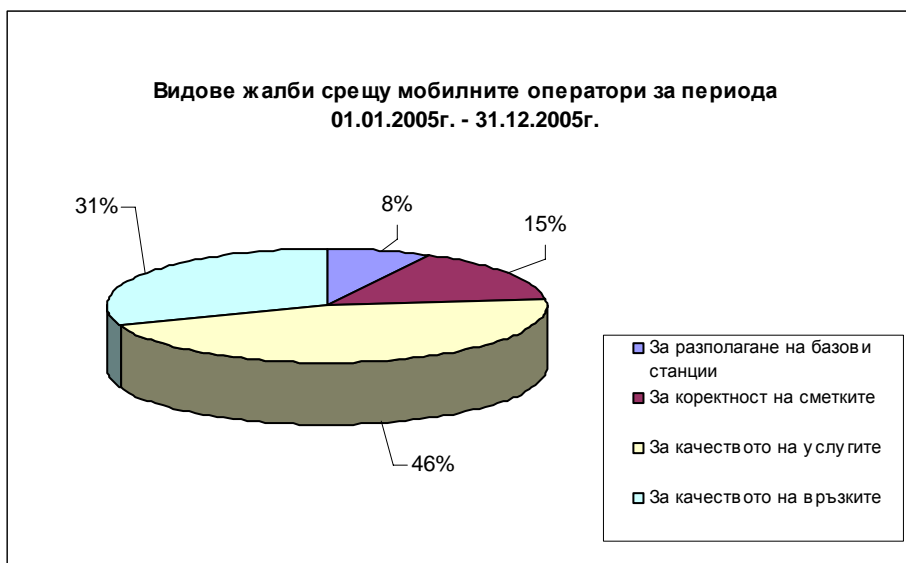
♦ За периода 01.01.2005 г. - 31.12.2005 г. са постъпили общо 13 жалби срещу мобилните оператори - „МОБИЛТЕЛ” ЕАД, „КОСМО БЪЛГАРИЯ МОБАЙЛ” ЕАД и „БТК МОБАЙЛ” ЕООД. Едно сравнение с предишните две години показва известно намаление. Основателните 3 жалби се отнасят до качеството на връзките и коректността на сметките. Най-голям е броят на постъпилите жалби срещу „КОСМО БЪЛГАРИЯ МОБАЙЛ” ЕАД – 6, а най-малък срещу „БТК МОБАЙЛ” ЕООД, тъй като операторът започна търговската си дейност на 5.11.2005 г.

Източник: КРС

Фиг. № 111

Във връзка с протоколно Решение на КРС за защита на интересите на крайните потребители бяха извършени проверки на „МОБИЛТЕЛ” ЕАД и „КОСМО БЪЛГАРИЯ МОБАЙЛ” ЕАД за наличието на регистри за жалбите от абонати. Операторите изпълняват задължението си да поддържат този вид регистри на хартиен носител във вид на дневник или в електронен вид.

Източник: КРС

Фиг. № 112

През посочения период в КРС са постъпили 4 жалби срещу “МОБИЛТЕЛ” ЕАД и „БТК МОБАЙЛ” ЕООД за липса на покритие в някои населени места на страната.

♦ В изпълнение на изискванията на Глава тринадесета от ЗД, в резултат на извършените инспекторски проверки при установени 236 административни нарушения са връчени 236 акта.

2.2. Инспекция на съобщенията относно предоставяне на пощенски услуги по реда, определен в ЗПУ

♦ Във връзка с приоритетите на КРС за качеството на универсалната пощенска услуга, в периода от 01.04.2005 г. до 30.04.2005 г. беше извършено наблюдение върху извадка от 600 реални вътрешни кореспондентски пратки за спазване на нормативите за качество, приети с цитираното и публикувано в Държавен вестник Решение № 1546/29.07.04 г. Изборът за наблюдение само на един от елементите на УПУ беше свързан с финансовите разходи за наблюдението и човешките ресурси, с които разполага Главна дирекция “Контрол на съобщенията”, инспекторите. За времето, през което се пренасят от край до край вътрешни кореспондентски пратки до 1 кг., каквито са изпитвателните пратки, се смята времето за пренасяне от мястото на достъп, където пратката е подадена, до доставката и на адреса на получателя. При обработката на данните е приложено правилото за изчисляване при петдневна работна седмица от Приложение В на БДС EN 13850 от 2004 г. Пощенските пратки, които са подадени в събота или в неделя, се приемат за подадени в понеделник. Пощенските пратки, които са подадени в дните на официални празници, се приемат за подадени на следващия ден за събиране на пощенски пратки.

Резултатът от извършеното наблюдение е показан в таблица.

Таблица № 16

Време за пренасяне от край до край	Нормативи за качество на услугата	Констатирано ниво на услугата
Д + 1	не по-малко от 78% кореспондентските пратки	81.63 %
Д + 2	не по-малко от 90%	94.93 %
Д + 3	не по-малко от 95%	97.82%

След направените изчисления и анализ на извадката от 600 вътрешни кореспондентски пратки на показателя за качество на услугата като време за пренасяне от край до край се констатира, че постигнато равнище от БП ЕАД отговаря на “Нормативи за качеството на универсалната пощенска услуга и ефикасност на обслужване” - Раздел II, т. 1 (ДВ, бр. 71 от 2004 г.).

- ◆ За предоставянето на универсална пощенска услуга от основния пощенски оператор “БЪЛГАРСКИ ПОЩИ” ЕАД са извършени 41 проверки. Съставен е един акт за установяване на административно нарушение на БП ЕАД.

- ◆ Извършени са проверки на 20 оператори, регистрирани за извършване на НПУ, относно спазването на ЗПУ. Установени са отново нарушения, свързани с извършване на универсалната пощенска услуга без лицензия, за което са съставени 3 акта за установяване на административно нарушение.

- ◆ Администрирани са 16 жалби, касаещи прилагането на ЗПУ.

- ◆ Съставени са 8 акта за установяване на административно нарушение.

2.3. Контрол за спазване на изискванията на Закона за електронния документ и електронния подпис.

- ◆ Съгласно утвърдения план-график за извършване на проверки на доставчиците на удостоверителни услуги (ДУУ), регистрирани по Закона за електронния документ и електронния подпис (ЗЕДЕП) и в съответствие с утвърдената от КРС Методика за контрол на ДУУ, през 2005 г. бяха извършени 2 проверки: дейността на „ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ” АД, регистрирано като ДУУ с Решение №260/27.03.03 г., и „БАНКСЕРВИЗ” АД, регистрирано като ДУУ с Решение №1113/25.09.03 г. Проверките приключиха с изготвяне и подписване на констативни протоколи. Бяха констатирани несъществени несъответствия с нормативните изисквания, за отстраняването на които КРС даде съответен срок.

3. Логистика на контролната дейност

В съответствие с ангажиментите на КРС, произтичащи от Секторната политика в далекосъобщенията и регулаторната политика за управление на разпределения за граждански нужди радиочестотен спектър, през 2005 г. продължи поэтапното изграждане на Националната система за мониторинг и контрол на РЧС. Най-същественият резултат е разширяването на контролирания радиочестотен спектър до 26 GHz. Това бе реализирано чрез:

- ◆ Изграждането на две станции за мониторинг и контрол на РЧС - стационарна в Пловдив и дистанционно управляема във Враца.

С въвеждането им в експлоатация се изпълни етапът за изграждане на стационарен мониторинг на РЧС в цялата страна. Сега всички регионални станции за контрол на съобщенията в страната разполагат с мониторингови, измерителни и пеленгаторни антени и апаратура за работа в честотен обхват до 3 GHz.

◆ Организиране и въвеждане в действие на дистанционно управление в реално време на стационарната станция за мониторинг и контрол на РЧС във Варна и дистанционно управляемата станция до Бургас.

◆ Дооборудване на специализираната измерителна апаратура с приспособления и принадлежности, чрез което се осигури възможност на всички териториални звена на КРС за изпълнение на задачи в честотния диапазон до 26 GHz.

◆ Доставка и инсталиране на приложен географски информационен софтуер, с което се разшириха значително функционалните възможности на софтуера за управление на стационарните станции за бързо изображение в реално време на резултатите от пеленговане върху географските карти.

В резултат на тези действия към края на 2005 г. КРС оперира с 4 стационарни и 3 дистанционно управляеми станции за контрол на радиочестотния спектър, които са в състояние да наблюдават и контролират радиочестотния спектър до 3 GHz. Мобилният мониторинг се осъществява с 9 мобилни станции, с които е реализиран контролът на трите обществени далекосъобщителни мрежи по стандарт GSM и на далекосъобщителните услуги, предоставяни в честотния диапазон до 26 GHz.

◆ Качеството на контрола на далекосъобщителните дейности, които не използват честотен ресурс, бе подобро на базата на доставката и въвеждането в експлоатация на нова апаратура за измерване, анализ и документиране на основните параметри на обществените кабелни далекосъобщителни мрежи за разпространение на радио- и телевизионни сигнали.

◆ Развитието на пазара за предоставяне на фиксирана гласова телефонна услуга постави нови задачи пред контрола на този тип далекосъобщителни мрежи. За тяхното решаване КРС достави специализирана апаратура, която измерва параметрите на качеството на фиксираната гласова телефонна услуга, определена с параметрите „фактор за оценка на преноса на глас R” и „еднопосочно закъснение”.

Извършените през 2005 г. дейности в областта на логистиката на контролната дейност значително допринесоха за по-високата ѝ ефективност.